

เป็นสัญญาจ้างแรงงานหรือไม่

คำพิพากษาฎีกาที่ ๕๖๐๘/๒๕๔๒

จำเลยให้การว่า อ.ไม่ได้รับบรรจุเป็นลูกจ้างโจทก์ จำเลยถูกหลอกให้ลงชื่อค้ำประกันการทำงานของ อ. สัญญาจ้างเอกสารท้ายฟ้องเป็นเอกสารที่ไม่เป็นความจริง โจทก์จึงไม่มีอำนาจฟ้องจำเลย ศาลแรงงานกำหนดประเด็นตามที่จำเลยให้การดังกล่าวแต่เพียงว่า อ.เป็นลูกจ้างโจทก์หรือไม่เท่านั้น ประกอบกับโจทก์และจำเลยมิได้คัดค้านการกำหนดประเด็นดังกล่าว กรณีจึงไม่มีปัญหาว่าคดีอยู่ในอำนาจของศาลแรงงานหรือไม่ ดังนั้นที่ศาลแรงงานกลางพิจารณาและพิพากษาคดีไปโดยไม่ส่งสำนวนไปให้อธิบดีผู้พิพากษาศาลแรงงานกลางวินิจฉัยในปัญหาดังกล่าวก่อนจึงชอบแล้วตามสัญญาเอกสารฉบับพิพาท โจทก์มิได้กำหนดสถานที่ทำงาน วันเวลาทำงาน วันหยุดประจำสัปดาห์และการลงโทษซึ่งเป็นสาระสำคัญของการจ้างแรงงาน ทั้งโจทก์ไม่มีระเบียบข้อบังคับเกี่ยวกับการทำงานและมีชื่อ อ.ในทะเบียนลูกจ้างโจทก์ แต่กลับได้ความว่า อ.รับสินค้าของโจทก์ไปวางขายที่บ้าน อ.และโจทก์ไม่มีเงินเดือนให้ อ.แม้ตามสัญญาโจทก์จะกำหนดให้ อ.ต้องกระทำตามระเบียบวิธีของโจทก์ก็ตาม แต่โจทก์มิได้ควบคุมการทำงานของ อ. ระเบียบวิธีการดังกล่าวของโจทก์เป็นเพียงข้อกำหนดเพื่อป้องกันความเสียหายมิให้เกิดแก่โจทก์เท่านั้น ความสัมพันธ์ระหว่างโจทก์กับ อ.ดังกล่าวไม่มีลักษณะเป็นการบังคับบัญชาระหว่างนายจ้างและลูกจ้าง จึงไม่ใช่สัญญาจ้างแรงงาน

คำพิพากษาฎีกาที่ ๔๖๔๔/๒๕๔๐

จำเลยจ้างโจทก์ร้องเพลงประจำร้านอาหาร ในการทำงานโจทก์ต้องมาร้องเพลงวันละประมาณ ๑ ชั่วโมง ระหว่างเวลาประมาณ ๒๒ ถึง ๒๓ นาฬิกา และจะต้องตอกบัตรลงเวลาทำงาน หากวันใดโจทก์ไม่มาร้องเพลงตามกำหนดเวลาดังกล่าวต้องหาบุคคลอื่นมาร้องเพลงแทน โดยโจทก์ต้องจ่ายเงินให้แก่พนักงานที่มาร้องเพลงแทน หากโจทก์หาพนักงานมาแทนไม่ได้จำเลยจะตัดค่าตอบแทนในส่วนนี้ลงตามส่วน เมื่อปรากฏตามสัญญาว่า โจทก์ตกลงรับจะทำงานร้องเพลงให้แก่จำเลยวันละประมาณ ๑ ชั่วโมง ระหว่างเวลาประมาณ ๒๒ ถึง ๒๓ นาฬิกาหากโจทก์ไม่มาร้องเพลงเองก็สามารถจัดหาบุคคลอื่นมาร้องเพลงในช่วงเวลาดังกล่าวแทนได้ แสดงให้เห็นว่าสัญญาจ้างดังกล่าวมุ่งถึงผลสำเร็จของงานคือการร้องเพลงวันละประมาณ ๑ ชั่วโมง เป็นสำคัญ โดยโจทก์จะร้องเพลงเองหรือจัดให้บุคคลอื่นมาร้องเพลงแทนก็ได้โดยโจทก์ต้องจ่ายเงินให้พนักงานเอง และไม่ปรากฏว่าในการทำงานนั้นโจทก์ต้องทำตามคำสั่งหรืออยู่ในความควบคุมของจำเลย อีกทั้งในการทำงานของโจทก์ก็ไม่มีภาระหยุดพักผ่อนประจำปี ไม่มีการลาป่วยหรือลาหยุดในกรณีอื่นเช่นเดียวกับสัญญาจ้างแรงงานทั่วไป แม้โจทก์ต้องตอกบัตรลงเวลาทำงานก็ตาม ก็เพียงเพื่อแสดงว่าโจทก์มาทำงานครบเวลาวันละประมาณ ๑ ชั่วโมงเท่านั้น เช่นนี้ สัญญาจ้างระหว่างโจทก์จำเลยจึงมิใช่สัญญาจ้างแรงงาน แต่หากมีลักษณะเป็นสัญญาจ้างทำของ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๗๐๗/๒๕๓๑

องค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทยจ้างบริษัทจำเลยผลิตข่าว โจทก์ทำงานกับจำเลย ในฐานะบรรณาธิการข่าว เรียบเรียงข่าวผู้ประกาศข่าว โจทก์มีหน้าที่ผลิตข่าวให้มีคุณภาพ ต้องมาเรียบเรียงข่าวให้ทันกับเวลาของรายการ แต่จำเลยมีอำนาจเปลี่ยนแปลงเวลาทำงานได้ โจทก์ได้รับค่าจ้างเฉพาะวันที่ทำงาน ไม่มีสิทธิได้รับสวัสดิการใด ๆ ผู้จัดการฝ่ายบุคคลของจำเลยไม่มีอำนาจบังคับบัญชาการทำงานของโจทก์ ดังนี้ แม้โจทก์ตกลงผลิตข่าวให้แก่จำเลยโดยได้รับสินจ้างเพื่อการนั้นก็ตาม แต่โจทก์ปฏิบัติงานโดยอิสระ ไม่ได้อยู่ภายใต้บังคับบัญชาของจำเลย อันเป็นลักษณะของสัญญาจ้างแรงงานประการหนึ่งตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๕๘๓ สัญญาจ้างระหว่างโจทก์จำเลยจึงมิใช่สัญญาจ้างแรงงาน แต่เป็นสัญญาจ้างทำของ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๔๙/๒๕๓๐

จำเลยจ้างโจทก์ให้สอนหนังสือนักเรียน จ่ายค่าจ้างเป็นรายเดือน และมีอำนาจออกระเบียบข้อบังคับเกี่ยวกับการทำงาน กำหนดวันเวลาสอนหนังสือ หากโจทก์ปฏิบัติฝ่าฝืนจำเลยมีอำนาจลงโทษได้ การที่จำเลยจ่ายค่าจ้างมิใช่หวังผลสำเร็จของการสอนหนังสือ แม้โจทก์จะมีอิสระในการสอนตามวิชาชีพ แต่ก็ต้องปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับเกี่ยวกับการทำงานของจำเลยสัญญาจ้างระหว่างโจทก์จำเลยจึงเป็นสัญญาจ้างแรงงานมิใช่จ้างทำของ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๖๕๒/๒๕๒๙

แม้สัญญาจ้างโจทก์ที่ ๑ จะได้ทำขึ้นก่อนที่จำเลยจะได้จดทะเบียนเป็นบริษัทก็ตามแต่ก็อยู่ในระหว่างการดำเนินการก่อตั้งบริษัทและสัญญาดังกล่าวมี ส. ผู้เริ่มก่อการของบริษัทซึ่งต่อมาได้เป็นกรรมการบริษัทเมื่อจดทะเบียนแล้วเป็นผู้ลงชื่อในนามของบริษัทจำเลยในฐานะผู้ว่าจ้าง และได้ทำสัญญากันก่อนจดทะเบียนตั้งบริษัทเพียง ๗ วัน ทั้งหลังจากบริษัทมีสภาพเป็นนิติบุคคลแล้วก็ยอมรับผลแห่งสัญญาจ้างดังกล่าวจ้างโจทก์ที่ ๑ และจ่ายค่าจ้างให้ต่อมาดังนี้โจทก์ที่ ๑ จึงเป็นลูกจ้างของบริษัทจำเลยแล้ว

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๕๗๕ หาได้บัญญัติว่า สัญญาจ้างแรงงานจะต้องทำเป็นหนังสือไม่ เพียงแต่ตกลงจ้างและให้สินจ้างกันสัญญาจ้างแรงงานย่อมเกิดแล้ว ส. กรรมการบริษัทจำเลยทำสัญญาจ้างโจทก์ที่ ๒ ซึ่งโจทก์ที่ ๒ ได้ทำงานให้บริษัทจำเลยและจำเลยจ่ายค่าจ้างให้โจทก์ที่ ๒ ตลอดมาเป็นเวลา ๔ เดือน ถือได้ว่าโจทก์ที่ ๒ เป็นลูกจ้างของจำเลยแล้วโดยไม่จำเป็นต้องพิจารณาว่าสัญญาที่ทำเป็นหนังสือดังกล่าว ส. ทำไปโดยชอบด้วยข้อบังคับของบริษัทจำเลยหรือไม่

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๓๖๔/๒๕๒๔

การที่จำเลยต้องการจะปลูกบ้านจึงติดต่อให้โจทก์ปลูกให้ตามแบบที่จำเลยต้องการ จำเลยเป็นฝ่ายจัดหาวัสดุก่อสร้างโจทก์เป็นผู้จัดหาคนงานและเครื่องมือ แต่จะให้ผู้ใดมาทำงานต้องให้จำเลยยินยอมด้วย โดยโจทก์คิดค่าจ้างสำหรับโจทก์และคนงานอื่นเป็นรายวันนั้นแม้โจทก์ได้ตก

ลงกับจำเลยไว้ว่าจะทำงานจนกว่าปลูกบ้านเสร็จ แต่ก็ไม่ปรากฏว่าตกลงกันให้ถือเอาผลสำเร็จ
ของงานเป็นเงื่อนไขในการจ่ายค่าจ้าง ส่วนการที่โจทก์รับค่าจ้างจากจำเลยเป็นงวดๆเพียงคน
เดียว ก็เป็นเพียงการรับค่าจ้างรายวันแทนผู้ร่วมงานแต่ละคนซึ่งไม่ใช่ลูกจ้างของโจทก์เป็น
คราวๆไปเท่านั้น ฉะนั้น ถึงแม้จำเลยจะไม่ได้ควบคุมแนะนำโจทก์ในการปลูกบ้านเพราะไม่มี
ความรู้ก็ตาม ก็ไม่ทำให้การรับจ้างของโจทก์เป็นการจ้างทำของ ถือได้ว่าเป็นสัญญาจ้างแรงงาน